

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía aplicada ao traballo social

Materia	Socioloxía aplicada ao traballo social			
Código	005G220V01603			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Saco Álvarez, Alberto			
Profesorado	Saco Álvarez, Alberto			
Correo-e	adasa@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/adasa			
Descrición xeral	Socioloxía teórica e aplicada Teorías do desenvolvemento e benestar social Diagnose e planificación do cambio social			

Competencias de titulación

Código	
A1	Traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
A2	Analizar situacións sociais obxecto de intervención, planificar, desenvolver, executar, revisar e avaliar a práctica do traballo social con persoas, familias, grupos, organizacións, e comunidades e con outros profesionais
A5	Administrar e ser responsable, con supervisión e apoio, da propia práctica dentro da organización
A7	Establecer relacións profesionais co fin de identificar a forma máis adecuada de intervención
A8	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
A9	Valorar as necesidades e opcións posibles para orientar unha estratexia de intervención
A10	Responder a situacións de crise valorando a urxencia das situacións, planificando e desenvolvendo accións para facer fronte ás mesmas e revisando os seus resultados
A11	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención
A12	Preparar, producir, implementar e avaliar os plans de intervención co sistema cliente e os colegas profesionais negociando o fornecemento de servizos que deben ser empregados e revisando a eficacia dos plans de intervención coas persoas implicadas co fin de adaptalos ás necesidades e circunstancias cambiantes. Considerar os deberes éticos da profesión relativos ao sistema cliente a respecto da confianza, a proximidade, a afectividade, as relacións igualitarias, o respecto á diversidade cultural, etc
A13	Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, coidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (esixencia de maiores redes)

A14	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
A16	Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emerxentes
A18	Deseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención social
A26	Traballar de xeito eficaz dentro de sistemas, redes e equipos interdisciplinares e «multiorganizacionais» co propósito de colaborar no establecemento de fins, obxectivos e tempo de duración dos mesmos contribuíndo igualmente a abordar de xeito construtivo os posibles puntos de vista existentes
A27	Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
A28	Investigar, analizar, avaliar e utilizar o coñecemento actual das mellores prácticas do Traballo Social para revisar e actualizar os propios coñecementos sobre os marcos de traballo
A30	Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados
A31	Contribuír á promoción das mellores prácticas do Traballo Social participando no desenvolvemento e análise das políticas que se implementan
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Capacidade reflexiva
B4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
B7	Aprendizaxe e dominio de novas tecnoloxías
B8	Capacidade de xestión da información
B11	Traballo en e con equipos diversos
B12	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar
B14	Habilidades nas relacións interpersoais
B15	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
B16	Razoamento crítico
B17	Compromiso ético
B18	Aprendizaxe autónoma
B19	Adaptación a novas situacións
B20	Creatividade
B22	Iniciativa e espírito emprendedor

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir coñecementos da disciplina sociolóxica como ciencia auxiliar do traballo social.	A2 A8 A9 A16 A26 A31	B1 B3 B12 B16 B17
Adquirir coñecementos das teorías sociais que deron lugar ás diferentes correntes de pensamento social.	A2 A9 A11 A26	B1 B3 B15 B16 B18
Adquirir coñecemento dos contextos institucionais e procesos sociais nos que realiza as súas funcións o traballo social.	A1 A2 A9 A11 A12 A13 A26 A27 A31	B1 B2 B3 B7 B8 B11 B18 B20
Adquirir coñecemento das principais problemáticas sociais.	A2 A9 A11 A12 A14 A28 A30	B1 B3 B15 B16 B17 B19

Aprender a deseñar e a levar a cabo unha investigación sobre unha problemática social concreta.	A2 A9 A16 A18 A27	B1 B3 B4 B8 B12 B16 B17 B18
Aprender a conseguir información bibliográfica e a elaborar apuntamentos de cada parte da materia.	A2 A5 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A16	B1 B2 B3 B16 B17 B18 B20 B22
(*)	A1 A2 A9 A12	B1 B2 B8 B11 B18 B20
(*)	A1 A2 A7 A9 A12 A16 A18	B1 B2 B3 B8 B11 B14 B18 B20

Contidos

Tema		
1.- Introducción: Socioloxía teórica, aplicada e cambio social	1.1.- Socioloxía teórica e aplicada 1.2.- Concepto y teorías del cambio social 1.3.- Factores, axentes e tipos de cambio	
2. Socioloxía do desenvolvemento	2.1.- Concepto de desenvolvemento 2.2.- Teorías do desenvolvemento e desenvolvemento local	
3. Socioloxía do benestar sociall	3.1.- Teoría, crise e reforma do Estado de benestar social. 3.2.- Innovacións e axentes implicados na reforma	
4. Diagnose, investigación aplicada e indicadores sociais	4.1.- Concepto de diagnose e tipos de investigación 4.2.- Contexto, redes e recursos	
5. Planificación do cambio social	5.1. O cambio social planificado 5.2. Metodoloxías participativas de planificación -Matriz DAFO -Planificación orientada a proxectos (ZOPP)	
6.O Traballo social como desenvolvemento social e comunitario	6.1. O desenvolvemento social centrado en casos 6.2. O desenvolvemento social centrado na comunidade	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiros	15	15	30
Seminarios	8	24	32
Sesión maxistral	22	22	44
Probas de tipo test	1	20	21
Traballos e proxectos	1	10	11
Cartafol/dossier	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiros	Sesións en grupo mediano para o deseño, a realización e a presentación dunha monografía dun concello.
Seminarios	Exposicións dos temas expostos polo profesor por parte do alumnado en equipos de traballo.
Sesión maxistral	Exposición dos temas do programa fomentando o debate e a participación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiros	Traballarase con cada un dos/as alumnos/as e con grupos de traballo de entre 2 e 4 membros para aclarar dúbidas e dirixir a marcha da actividade dunha maneira continuada.
Seminarios	Traballarase con cada un dos/as alumnos/as e con grupos de traballo de entre 2 e 4 membros para aclarar dúbidas e dirixir a marcha da actividade dunha maneira continuada.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Exame tipo test de 20 preguntas con catro opcións de resposta.	0 por cen da nota para asistentes; 80 por cen para non asistentes. 0,5 puntos por resposta acertada. -0,15 por resposta errónea.
Traballos e proxectos	Monografía dun concello en grupo (de 2 a 4 membros) con cinco apartados: 1.- Territorio e xonas 2.- Poboación, características 3.- Tecido social e demandas 4.- Recursos 5.- Proposta de intervención	20 por cen da nota para todos, asistentes ou non. 10 puntos; 2 puntos por cada apartado.
Cartafol/dossier	Exposición por parte dos alumnos dos temas xa expostos polo profes. Valorarase a corrección dos contidos (5 pts.), a calidade de exposición (3 pts.) e a orixinalidade dos contidos expostos, aportacións novedosas, etc (2 pts.).	80 por cen para asistentes; 0 por cen para non asistentes. Ata 10 puntos.

Outros comentarios sobre a Avaliación

MODALIDADES ASISTENCIAL E NON ASISTENCIAL.

A participación regular (75% de asistencia) aos seminarios implica a posibilidade dunha avaliación continuada que suporía non ter que presentarse ao exame tipo test e conseguir desta forma o 80 % da nota final. Os/As alumnos/as non asistentes (menos do 75 % de asistencia) terán que presentar o traballo de investigación e presentarse ao exame final tipo test (80% da nota).

SEGUNDA CONVOCATORIA

No mes de xullo realizarase a recuperación das competencias non superadas en maio e gardaranse os resultados do exame e/ou do traballo de investigación.

Bibliografía. Fontes de información

Básicas

- Bauman, Z. (1999): Trabajo, consumismo y nuevos pobres. Barcelona. Gedisa.
- Berger, P. (1979): Pirámides de sacrificio. Santander. Sal Terrae.
- Bottomore, T. (1974): Introducción a la Sociología. Barcelona. Península.
- Entrena Durán, F. (2001): Modernidad y cambio social. Madrid. Trotta.
- Etzioni, E. y A. (1984): Los cambios sociales. México. Fondo de Cultura.
- Requena, M. y González, J.J. (2005): Tres décadas de cambio social en España. Madrid. Alianza.
- Rocher, G. (1990): Introducción a la Sociología General. Barcelona. Herder.

Saco Álvarez, A. (2001): "Hacia una Sociología aplicada al Trabajo Social". En Revista de Trabajo Social, nº 52.

Recomendacións
